J. N. J. C.

Nykyisten Aikain Merkeistä.

Etecnasetettu

Christillisen

Puolipäiwän Saarnan

kautta

Ewangeliumin

jälkeen

Toisna Adwenti-Sunnundaina,

wuonna 1774.

Wasasa, 1791.

Prändätty Georg Wilhelm Londicerildä.

HELSINGIN YLIOPISTON KIRJASTO
OSASTO
1950:
2178

Imprimatur

ad mandatum

Niclas Hjelt

Facult. Theol. Ab Not.

Nimeen Isän ja Poian ja Pyhän Hengen.

1 §. Etteko te taida aikain merkejä duomita? Tainkaldaisen soimaus-kysymyxen kautta ruhtelee Wapahtaja Jesus nijtä epäuskoisia ja ulkokullatuita Phariseuxia ja Saduceuxia, koska he anoit hänelda, että Hän merkin Taiwaasta oso ais heille; Ja tällä kysymyxellä näyttää myös Herra Jesus, kuinga tarpeellinen kaikkein aikain ihmisille se on, että he tarkimmasti koetteliset ja taitawimmasti tutkisit nijden-aikain merkejä joina he eläwät. "Etteko te taida aikain merkejä duomita"? Nijnkuin nämät Jesuxen kalliit Sanat Luetan Mattheuxen Ewangeliumi-kirjan kuudennesa Lugusa toista kymmendä, ja wers. 3.

2 §. Katsokaat, ah! katsokat peljästyxellä, minun siunatut Sanankuuliani, kuinga kauwas ne wihelijätset ihmiset astuwat heidän sokeudesans, unsevdesans, uneliaisudesans ja paatumuxesans, koska se kadottawainen epäusko sydämmesä hallitsee. Sillä koska Jesuxen julmimmat wihollset ei taineet eli woineet totudesa Jesuxen suuria ihmetöitä wastaan kuin hän maan päällä ja maallisissa asioisa teki, mitän wilpiä osottaa, waan kaikki todisit hänestä, että Hän ja ei kengän muu oli Messias; Silloin anowat he wielä merkejä Taiwaasta. Jkänäus kuin he olisit

tah-

tahtoneet sanoa: Jesuxen piti osottaman heille jotain erinomaista, nijnkuin Moses annoi sataa Mannaa maan päälle 2 Mos. kirj. 16: 15. Josua annoi Auringon alallans seisoa Gibeonisa Josuan. kirj. 10: 12. Samuel jylistää ja sataa 1 Sam. kirj. 12: 17. ja Elias tulella Taiwaasta polti wihollisens 2 Kuning. kirj. 1: 9, 10., sitten äsken koska Jesus jotain tainkaldaista tehnyt olis, mutta ej ennen, tahdoit he wastaan otta händä nijnkuin sitä totista Taiwaasta lähetettyä Lunastajata. Leppein Herra Jesu! sinä minun sieluni armollisin ystäwä! Näin saan minä nyt taas nähdä sinun sutten seasa. Sinä makia Wapahtaja! olit tosin itse se suuri Taiwaallinen merki, jonga Herra luwannut oli Esa. Prophet. 7: 14., mutta ah! kuinga usein sinä sait koetella ja hawaita, että sinä olit pandu merkixi, jota wastaan sanotan Luc 2: 34. O! minulle näky, kuinga sisällisesti sinun herkäs sydämes ahdistettiin ja kuinga raskaasti sinä huokaisit hengesäs Marc. 8: 12. syndisten kowuden ja sowaistuxen ylitsen; sillä, rakas sielu, eikö heillä ollut yldäkyllä ylitsewoittawaisia tundomerkejä sijtä, että heidän armoetsikko-aikans oli Messiaxen tulemisen kautta käsisä? Eikö he jo olleet nähneet ja kuulleet nijtä kaikkein suurimbia merkejä myös Taiwaasta? Osittain Engelein ilmoitusta ja sitä ihmellistä Tähteä Jesuxen syndyisä Luc. 2: 13. Osittain koska Taiwas aukeni, Jumalan Pyhä Hengi alas astui ja Jumalan oma huutawainen ääni kuultiin Jesusta kastettaisa Matth. 3: 17. Eiköstä nämät kaikki olleet kyllä suuret merkit Taiwaasta? Woi sitä kauhiata epäuskoa, joka näkewillä silmillä ej näe, ja kuulewilla korwilla ej kuule, Luc. 8: 10. Ja woi sinuas sinä jäätyimä ja kiwikowa ihmisen sydän, joka ett nijstä kaikkein leppeimmistä rakkauden ihmeistä tottele etkä salli sinuas nijldä taiwutetta ja lämmittä. "Eli ettekö te taida sikain merkejä duomita"?

3 §. Juudalaiset anoit merkejä Taiwaasta ainoa-

stans peittäxens heidän epäuskoans, mutta jos he tosin olisit totudesa ottaneet waarin sen ajan merkeistä, jona he elit, niin ei he millän muotoa olisi tarwinnet yhtän merkiä Taiwaasta. He katselit luonon merkejä, suurella tarkkaudella ja teit niistä heidän päätöxens, mutta mingätähden olit he niin uneljahat siinä tarpeellisimmasa asiasa? Taiwaan muodosta tunsit he ilman muutoxet ja laitit heidän askeleens ja keinons sen jälkeen; mutta he panit silmäns umbeen, ettei he olis nähneet niistä heidän aikaisia merkejä, jotka niin selkiästi kutsuit heitä Messiaxen Waldakunnan osallisuteen. Eikö waldikka Juudalda jo silloin ollut poisotettu Luom. kirj. 49: ja eikö ne seitsemän kymmenen wuoden wijkot olleet loppuneet? Dan. 9: 24. Eikö he nähneet kaikkia niitä ihmeitä, jotka ennustusten jälkeen Christuxen aikana tapahtuman piti, Esa. 35: 5, 6. 61: 1. Matth. 11: 5. waan näistä ei he tahtoneet waaria ottaa wähäkään; ja eikö he siis silloin olleet kauhian ulkokullatut, jotka pramasit ja kiitit itsens hengellisen wijsaudens tähden, ja ei kuitengaan tätä, joka kaikkein tarpeellisin oli, tahtoneet tietä, mutta anoit wielä muita merkejä? Minun rakkaani, emme mahda uskoa, että tämä suku ynnä Juudalaisten kansa kaikki hukkunut on; ei millään muotoa, Jumala armahtakoon meitä niin totta, kuin meidängin seasamme wielä tänäpänä löytyy monda meidän aikaista pilkaajata ja ulkokullattua. Täällä käweleiwät he kaikkein Jumalan kärettömän rakkauden, wijsauden ja kaikkiwaldiaisuden ihmetten päällä luonnosa ja armosa; mutta niin pian kuin heidän pidäis oikein käändämän heitäns Jesuxen Christuxen uskoon, niin kuulun se heildä kohta näin epäuskoisesti: ellen me näe hänen käsisänsä naulan reikää, ja pistä sormiamme naulain siaan, ja pistä käsiämme hänen kylkeensä, en me usko, Joh. 20: 25. Täällä ikänäns kuin ymbärins pijritetään he niildä kaikkein selkeimildä Jumalan totuden ja wanhurskauden

ſkauden todiſtuxilda, ja kuitengin niin useln kuin he kuulewat Jumalan lupauxia eli uhkauxia, niin täytyy heidän ylitsens kyynelillä walitta: ellette näe tunnus tähtiä ja ihmeitä, niin ette uſko, Joh. 4: 48. Ellei niin oliſ, mingätähden ſiis kanſa ei huoli eli uſko, Herran Nimeen, Jumalan Sanaa? Koſka Jumala niin angaraſti uhkaa ſondiſiä häwityxellä, kuolemalla, kadoturella ja helwetillä, koſka Jumala niin selkiäſti oſottanut on ſanans todexi mailmalle ennen wedenpaiſumuſta, todexi Sodomalle ja Gomorralle, todexi Jeruſalemille ja Juudankanſalle, ja koſka hän metlekkin on ſanonut: ellet te paranna teitänne, niin te kaikki niin hukkaan tuletta, Luc 13: 3. Mixei ſentähden he ſilloin ſitä uſko, mixei paranna ſiis he nyt heitäns? Eikö merkeiä ja tunnus tähtiä ole kyllä? Waan ei he huoli eli pidä niiſtä waaria. He halajawat merkejä ulkona itſeſtäns, mutta merkeiä itſe heiſäns ja itſe tykönäns ei he tahdo tuta eli koetella. Totiſeſti ſe kaikkein ſuurin Jumalan Kaikkiwaldiaiſuden ja Armon merki ja ihme, kuin Taiwaaſa ja maan päällä löytään, on toſin yhden witheljäiſen ſyndiſen käändymys Jumalan tygö, yhden ſowaiſtun ſyndiſen ylöswaliſtus Jeſuxen Chriſtuxen tundemiſeſa, ja yhden ſynneiſä kuolleen ylösherätys Jeſuxen hengelliſeen elämän uſkoſa. Katſokaat, ſenkaldaiſiſta merkeiſtä meidän aikaiſet Phariſeuxet ja Saduſeuxet ei pidä yhtään lukua, paljo wähemmin halajawat että ne itſe heiſäns tehtäiſiin; ſillä heidän ſilmäns owat peitetyt, ettei he taida katſoa ja Jumaliſella armon oſottamiſella tutkia Jumalan kunniata, ſekä hänen töiſäns ja teoiſans, että hänen olennoſans. Herra Taiwaaſa itſe tietä, miſtä tämä kirmuinen uneliaiſus ja kylmäkiſkoiſus tulla mahta! Se nähdän kuitengin, että ihmiſet owat kyllä taitawat duomitſemaan maalliſia kappaleita, mutta kuinga ſokeina ja huolettomina ſeiſowat he kaikkein armo-merkein oheſa, joiden pidäis heitä ſitä ylitſewoittaman, et-

tä nyt on aika unesta nosta; sillä meidän autuudem-
me on nyt lähembänä kuin silloin koska me uskoim-
ma Rom. 13: 11. Se nähdään, että he taitawat
pyytä merkejä, ja tosin suoda että Taiwaan akkunat
awataisiin, niin että sieldä satais heille mailman ta-
warata ja rikkautta, mutta kuinga he ylönkatsowat
ja wäärin käyttäwät kaikki Jumalan runsaasti
wuodatetun rakkauden ihmeet maan päällä! Kat-
sokaat, Taiwaasa weisaawat ne autuaat sielut Mo-
sexen ja Karitsan wirtä, sanoden: Suuret ja ihmel-
liset owat sinun tekos, Herra Jumala kaikkiwaldias
Ilm. kirj. 15: 3. Katsokaat, maan päällä weisaa-
wat kaikki Jumalan pyhät, jotka joka päiwä koet-
telewat niin monda merkiä ja todistusta Jumalan
ihmeitä tekewäisestä armosta: Tulkaat ja katsokaat
Jumalan tekoja; joka niin ihmelliuen on töisäns ih-
misten lasten seasa, Ps. 66: 5. Mutta hullu ei usko
sitä; ja tompeli ei ymmärrä nistä Ps. 92: 7. Eikö
se mahda sentähden sowelisasti kuulua yhdesä yri-
wakaisesa soimauxesa ja liikuttawaisesa kehoituxesa:
"Ettekö te taida aikain merkejä duomita"? Te, jotka
muisa asioisa olette niin wirkut: Te, kuin olette
taitawat muista merkeistä tekemän teillenne ennus-
tuxia, ja niiden jälkeen laittamaan teidän menonne:
Te, kuin niin suurta huolda pidätte ja walwotte
mailmallisen woiton tähden: Te, kuin mielellänne
duomitsetta, koeteletta ja moititte kaikkia muita.
Mixette myös niin ahkerasti aikain merkejä duo-
mitse, ja näe kaikista asianhaaroista, että Jumala
ajattelee jotakin, iotain erinomaista teidän kansan-
ne? Ja mixette taida niin wiisaasti senjälkeen lait-
ta teidän eteenottamisianne ja aikelitanne, että te
ennen kaikkia ahkeroitsisitte saada pelastuxi teidän
köyhät sielunne? "Ja, ettekö te taida aikain mer-
kejä duomita"?

4 §. Hywästi siunatut Herrasa! koska senkaltaiset
asiat tapahtuwat, jotka owat enämmin merkilliset,
siloin myös usein ne merkit ilmauduwat, kuin owat
paina-

painawaiset ja silminnähtäwät. Tästä ei se ole suuri aina tarpeellinen, odotta ihmeitä ja luonon outoja tapauxia. Tosin tunnustan minä kaikesta sydämestäni, että se suuri Jumala sekä taita että tahtoo, koska hän hywäxi näkee, niillä nähtäwimmillä luonon ihme töillä kehoittaa syndisiä peräkän ajatuxeen, mutta niinkuin ei meille ole annettu taikka lupausta eli käskyä odottaa senkaltaisia merkejä, niin ilman sitä koettelemus kyllä osotta, millinen petos näiden merkein ajatusein makaa. Ah! minä luulen, että itse asiain meno ja muoto on kyllä waarinotettawa aian merki. Se oli waarinotettawa aika, koska Jumalan wihan wirrat hukutit kaiken sen ensimäisen mailman; mutta eikö sitä aawistettu erinomaisen Jumalan armo merkin kautta, joka etsei heidän parannustans sata ja kaxikymmendä wuotta, niin myös ihmisten hirmuisten synnin merkein kautta, että kaikki liha oli turmellut tiensä maan päällä Luom. kirj 6: 12. Se oli merkillinen aika, koska Juudan kansa kukistettiin ja Jerusalem jäti hiwitettiin, mutta mitkä olit silloin niiden aikain merkit? Jo tosin, yhdeldä puolen Jesuxen ihmiseri tuleminen oli se kaikkein suurin Jumalan rakkauden ihme heidän keskeläns, mutta myös toiselda puolen oli häwityxen kauhistus Pyhässä siasa, suruttomus ja ynsein kansan itse waldaisus synneissä. Katso! suuri niin on enimmiten aina sekä Jumalan suurin armo että myös syndisten suurin pahus ollut kaikkein mainittawain aikain merki. Ja mitä luuletta te, rakkaimmat sielut Herrasa, tästä meidän nykyisestä ajastamme? Lieneko tämä aika waarinotettawa? Nähnemmäkö me meidän seasamme taikka Jumalan armon merkejä eli ihmisten pahuden ja synnin merkejä? Ja, koska me Jumalan armollisimman awun kautta olemme saaneet tänäpänä meidän aiwotun tutkistelemuxemme läpitsen käydä, niin kuka tiesi me myös sitten taidamme tästä asiasta paremin duomita. Minä tunnustan, sisällisellä sydämen

dämen surulla, että tämä tutkisteleemus on minulle painawainen, ja taita, kuka tiesi, tällä kärsimättömällä ajalla pahoin ylösotetuxi tulla; mutta minun tulee se yhtähywin Jesuxen Nimeen! eteeni otta. Jumala tietä myös parhain, etten minä mielelläni tahdois teitä rasitta tällä surullisella aineella, mutta en minä saa totutta salata; Jumalan kunnia, minun Wirkani, ja omatundoni päällepanewat sen minulle, ja minä olen Jumalan armon kautta walmis kärsimään kaikkia Jesuxen totuden tähden. Sillä wälillä, minun rakkaani! jotka tänäpänä minun Sanankuuliani oletta tahtonet olla, jos tässä jotain senkaldaista edes tulis, kuin jokainen tietä löytywän meidän seasamme, mutta joka sinä siwusa olis waikia kuulla, nijn rukoilen minä, Jumalan ja Jesuxen rakkauden tähden, että te minun kijwaudeni kärsiwällisydellä wastan ottaisitte. Herra Taiwaisa, jonga silmän eteen me tänne kokoonduneet olemme, on minun todistajani, että minä ainoastans etsin teidän sieluin pelastusta. Ja, sinun tygös, minun Jumalani, minun ijankaikkinen Armahtajani, käännän minä minuni, nijn olen minä rauhasa. Koska minä, sinun armos ja woimas kautta, sinun ijankaikkisen totudes sanaa oikein julistan, nijn en minä ihmisten duomion tähden wapise. Ah Herra! se on sinun oma asias ja sinun kunnias, nijn auta siis sinun halpaa ja köyhää palweljatas. Pueta minua woimalla ja wäkewydellä, että rohkiasti ilmoittaisin Jakobin huoneelle hänen ylitsekäymisens ja Jerusaleemille hänen pahattekons. Anna minun, sinä kaiken armon Jumala, saada minun köyhän sydämeni lohduturexi ja huojennuxexi, wuodata kuumia kynneliä näiden meidän wijmeisten aikain nijn perätä turmellun ja yhteisesti langeneen Christillisyden ylitsen. Laina kaikille meille nijn elämä tundo näiden wiheliäisten aikain merkeistä, että me sen kautta ylösherätettäisin taitawasti nijstä duomitsemaan, ja meidän köyhän sielumme kärkeisin,

että

että me nuhdetoina löyttäisijn sinun wijmeisnä tulemises päiwänä! Amen. Kuule meitä Jesuxen Nimeen! Isä meidän joka olet Taiwaisa ꝛc.

Ewangelium, Luc. 21: v. 25.

Tutkistelemuxen aine:

Nykyisten Aikain merkeistä.

O Herra Jesu auta!!! Psalm. 118: 25.

Minua wahwist Hengellä, Totuttas julistamaan, Ett' syndiä nuhdelles, En huoli wainoi mailman. Sinä suojel minua, Sill' Sanas selkiät, Mun tulee puhua, Eik' katsoo mieliä. Wirs. Kirj. N:o 321. w. 5.

5 §. Siunatut Sanankuuliat! Meidän Pyhästä Ewangeliumisamme tietäwäxi tekee meidän Wapahtajamme Jesus wijmeisten mailman aikain merkit, kuin likinnä edelläkäywät Jesuxen Majesteetillistä tulemista duomiolle. Ja merkit pitä oleman Auringosa, ꝛc. En me mahda rohjeta selittää näitä sanoja toisin kuin ne itse boksrawisa kuuluwat. Me uskomme sen nijn kuin yhden Taiwaallisen ja Jumalan Sanasa perustetun epäilemättömän totuden, että nämät merkit pitä tapahtuman luonosa; mutta kuinga nämät tapahtuwat, sitä ei tiedä kukaan. Embä me taida selittää nijtä meren ja maan järistyxiä, jotka nyt tapahtuwat, kuinga tahdomme ulostoimitta nijtä suuria muutoxia ja waihetuxia, kuin meidän wihdoin mailman lopulla koetteleman pitä. Sijnä on kyllä, Jumala joka sen sanonut on, tietää muodon, ja woipi sen tehdä. Sen me tiedämme, että aiwan yhön luonnolliset Auringon ja Kuun pimenemiset pitä tapahtuman, ja tähdet pitä putooman alas taiwaasta ja katooman meidän silmäimme edestä, ja Taiwaan woimat eli Taiwaan sotajoukot, se on, Auringon, Kuun, Tähtein ja Planeetein pitää wapiseman, se on, wäki-

wallaisten liikundoin kautta siirtymän heidän sioildanja, ja kulkeman edes ja takaisin ja yhteen sekoitettaman: Ja että ylönluonnolliset myrskyt ja peljättäwät wetten pyörteet pitää liikuttaman sywyyden lähteet ja kuohuttaman aallot heidän luonnollisten rajainsa ylitse. Ja, sen me tiedämme, ettei nämät merkit aawista duomiopäiwää paljota ennen, kuin se kohta seuraa sen jälkeen; sillä ei muutoin taittais sanoa: että se on tulewa niinkuin paula kaikkein ylitse, jotka maan päällä asuwat, niinkuin meidän pyhästä Ewangeliumisa seisoo, ja sentähden sanoo Jesus juuri sinä kuin hän merkeistä puhuu: Ja silloin koska nämät merkit tapahtuwat, pitä heidän näkemän Ihmisen Pojan tulewan pilwissä suurella woimalla ja kunnialla. Sen me myös tiedämme että nämät merkit waikuttawat kansoissa kauhian ahdistuxen niin että he epäilyxeen langewat ja poiskuiwawat pelwon tähden: eli tarkemmin: he lakastuwat, pelwosta niinkuin hengettömät, ja owat ahdistuxesa, niinkuin ne jotka hengens ylönannaisit. Herra minun Jumalani, kuinga se surutoin syndinen, kuin on täällä elänyt houraxesa, ja ei ollengan peljännyt Jumalata, duomiota ja helwettiä, silloin hämmästyxellä kadotta endisen ynsiän rohkeudens. Koska itse Jumalan lapset, jotka Jesuxen osallisudesa, duomarin armosta ja ystäwydestä wakutetut owat, myös tundewat jongun pelwon näiden merkein ensimäisesä päällekatsannosa, sijhen asti kuin he saawat katsoa ylös ja iloita lunastuxens tähden: niin mitä mahta silloin sille ynsiälle armon ylönkatsojalle tapahtua. Koska omatundo waiva näiden kauhiain näköin kautta ylös herjä; koska Duomari Jesus samalla hetkellä on tulewa helwetin tulella kostamaan heille hänen poljettua sowindowertans; Koska Taiwaan woimat wapisewat ja ei muuta kuulu, kuin kauhia pauhina, wirinä ja hätähuuto, woi! Ijankaikinen Jumala! mitkä hirmuiset epäilyxen aallot juoin sen wiheljäisen syndisen

ſielun ja ſydämen ylitse käywät. Jos ſiis hurſkas tuſkalla wapaaxi tulee, kuſa ſitten jumalatoin ja ſyndinen näkyy 1 Pet. 4: 18. Nijn totta kuin Herra elä, nijn me totiſeſti ſaamme nähdä nämät kaikki kerran tapahtuwan. Ja että me ſitä wahwemin uſkoiſimme, että Duomari on tulewa edestuotuin merkein kanſa, nijn on Jeſus myös andanut meille kaxi muuta merkiä, jotka joka päiwä owat meidän ſilmäimme edeſä. Se enſimäinen on, että Juudan kanſa wielä ſeiſoo, joiſta ſe kuuluu: totiſeſti ei tämän ſukukunnan pidä ſuingaan hukkuman ſijhen aſti kuin nämät kaikki tapahtuwat. Ja taidaiſko joku uſkoa, että yxi kanſa nijn monen ſurkeuden peräſtä, ilman omaa Maata, ilman Eſiwaldaa, ilman Pappeutta, olis tainut ſeiſowainen olla, nijn ettei ſe muiden ſukukundain ſekaan yhteen ſulanut ole? Miſä owat ſitä waſtaan Aſſyrit, Babylontalaiſet, Kananeerit ja Romalaiſet, jotka ennen olit nijn mainitzawat? Eikö he ole ikänäns kuin peräti kadonneet ja muiden kanſain ſekaan yhteen ſulanneet? Mutta Juudalaiſet ei nijn. Waikka heidän wiheliäiſyydens aika on päälle ſeiſonut Tuhat ja ſeitſemän ſataa ajaſtaika, nijn owat he wielä jälillä joka maan paikaſa, ja owat eroitetut kaikiſta muiſta maan-aſuwaiſiſta. Eikö ſiis tämä ole yxi waſtaanſanomatoin duomiopäiwän merki? Se toinen merki on Jeſuxen Opin pyſywäiſyys, ſillä, ſanoo Jeſus, minun Sanani ei pidä ikänäns hukkaanduman. Waikka Jeſuxen Ewangeliumi on ſille luonolliſelle ihmiſelle hulluus 1 Cor. 2: 14; Waikka ſe on waſtoin kaikkein ſyndiſten taipumuxia; Waikka ſitä on monella weriſellä wainolla kohdeldu, nijn on kuitengin Jeſuxen Oppi kaikkein näiden waſtoinkäymiſten alla ſeiſonut, ja Jumalan woittawaiſen woiman kautta meidän atkohimme aſti tullut, nijn että ſe pian jokaiſeſa maan paikaſa luetan ja ſaarnataan moninaiſilla kielillä lukemattomain ihmiſten edeſä. Eikö ſiis tämä ole ſelkiä merki ſijhen että ſe wijmeinen duomio on

wiä-

wksisit tulewa niiden Jesuxeida sulisettuin merkein kanja? Ah! rakkain Jesu! ylitsewoita sinä itse wihel-jäisiä syndisiä siitä, että Sinun Sanas, kaikki kuin Sinä sanonut ja opettanut olet, ei pidä poistuleman eikä siitä pieningään pijrto katooman.

7 §. Ja merkit pitä oleman Auringosa ja Kuusa ja Tähdeisä, kuulun se. Me olemma jo sanoneet että nämät sanat ymmärretään heidän tawallisesa merkityxesäns, koska niiden wijmeisten mailman aikain merkit niisä edespannaan; kuitengin, koska me tahdomme katsella meidän nykwisten aikaimme merkejä, niin taitaan ne myös ymmärrettä hengellisesä merkityxesä, ja silla muotoa näemme nyt jo näinä aikoina merkit ensin Auringosa. Kuka muu olis se hengellinen Auringo, jos ei Jesus Christus meidän Wapahtajam, joka on se totinen mailman Walkeus, Joh. 8:12. ja kutsutan Wanhurskauden Auringoxi, Mal. 4:2. Ja niinkuin mailman lopulla se on merki siinä luonnollisesa Auringosa että se pimenee, Matth. 24:29. niin owat myös meidän aikaimme merkit Wanhurskauden Auringosa Christuxesa, että hän hänen autuallisesa armowalkeudesans ihmisten juonden ja pahuuden kautta on pimitetty. Se on tosi, se on suuresti ihmeteldäwä ja ei ikänäns täydellisesti ylistettäwä Jumalan armo, ja se on myös yxi nykwisten aikain merkeistä, että Jesuxen Oppi puhtaudesans, ja kaikki hengellinen wijsaus ja ymmärrys kaswaa enämmin ja enämmin, ja walaisee meidän seasamme niinkuin kirkas paistawa kynttilä, niin että se näyttä endisten aikain suhteen, niinkuin me seisoisimme uudesa walkeuden Waldakunnasa; ja myös sekin, että Jesuxen Ewangeliumillinen walkeus niin suurella kijwaudella ja menestyxellä lewitettään Juudalaisten ja Pakanain seasa. Mutta Herra, Herra Jumala! jota enämmin Jesus, mailman Walkeus, näin pyytä uloslewittää Sanansa ja totuden tiedon walkeusta; jota enämmin Jesus ahkeroitsee ylöswalaista niitä wihel-

jäisiä,

jäisiä, kuin pimeydesä istuwat; ftä enämmin tulee hän myös ihmisten juttuin, syngiäin erhetysten, sokeuden, epäuskon ja synnin sumulla meidän seasamme peitetyxi. Ja, Jumala duomitkoon, jos ei se prophetia meidän ajallam ole täytetty, kuin näin kuuluu: Hengi sanoo selkiästi, että wijmeisillä ajoilla muutamat luopuwat uskosta, ja ottawat waarin wiettelewistä hengistä, ja perkeleitten opetuxista. Niiden kautta jotka ulkokullaisuudesa walhen puhujat owat, joiden omatundo on poldin raudalla merkitty 1 Tim. 4: 1, 2. Ja taas: Teidän sekaanne tulewat wäärät Opettajat, jotka wahingolliset eriseurat tuowat, ja kieldäwät sen Herran joka heidän ostanut on, saattain heillensä nopian kadotuxen. Ja monda on jotka noudattawat heidän kadotustansa, joiden kautta totuden tie pilkataan. Ja ahneudesta ajatelluilla sanoilla pitää heidän teitä kauppaaman 2 Pet. 2: 1, 2, 3. Jumala ja teidän omatundonne duomitkoon, jos ei meidän seasamme monda ihmistä löydy, jotka irstaisimmalla muodolla uskon kalleimbia salauxia halwendawat ja käändelewät, jotka tekewät heillensä uskon nijnkuin ihalle sowelsain on, ja, saadaxens heillens sitä suuremman wapauden syndiä tehdä, walkeuden ja pimeyden, Christuxen ja Belialin yhteensekoittawat, 2 Cor. 6: 14, 15. Jotka heidän lyhyellä järjelläns Jumalan sywyyttä mitata tahtowat, ja Jumalisuuden salaisuxia pilkaawat, koska ei he nijtä käsittä eli ymmärtä taida; jotka sentähden, että armo wälikappaleet nijn yhteisesti wäärin käytetään, ylönandawat seurakunnan, ja tahtowat etsiä Christusta nyt kammiosa, nyt korwesa, wastoin Jesuxen kieldöa, Matth. 24: 26. jotka ei tydy Jumalan Sanaan, Mosereen, Prophetoihin ja Apostoleihin, waan ylös ajattelewat itsellens omisa luulo-unisans uusia Jumalan ylönluonnollisia ilmoituxia; ja tosin, jotka pitäwät yhden uskon-opin nijn hywänä kuin toisengin, ja sentähden kylmäkiskoisesti ylönkatsowat sen Jumalan Sana-

sa

sa ilmoitetun armon järjestyxen. Ah! se on wissisti hirmuinen nähdä, että Armon-Auringo Jesus tällä muotoa tulee nijn pimitetyxi. Ja se on kaikkein ihmellisin, että juuri nijsä paikoisa näin käypi, kusa totudella ennen on ollut pää-asumaisansa. Rakas Ruotsin Maa! Jumala tietää kuinga usein, ja millä huokauxilla minä olen sinua ja sinun asuwaisias muistanut, koska minä näitä Jumalan Hengen sanoja lukenut olen: ettei he rakkautta totuden puoleen ottanet, autuaxi tullaxensa. Sentähden on Jumala heille lähettäwä wäkewän exytyxen, nijn että he walhen uskowat: että ne kaikki duomitaisiin, jotka ei totuutta uskoneet, waan wäärytteen suostuwat, 2 Thess. 2: 10, 11, 12. Ja mitästä pidäis meidän sanoman näiden meidän aikaimme pilkaista, jotka ei koskaan ennen Jumalan Seurakunnasa ole olleet nijn rohkiat ja ajattelemattomat, ei koskaan nijn lisäynneet ja nijn wihansuopaisella urhollisuudella sitä Taiwallista totuutta wastaan heidän pilkka-myrkyäns ulosoxendaneet, kuin juuri nyt tänä meidän aikanam? Koska endisijn aikoin sokia ja taikauxia täynäns olewa epäusko kansan tykönä wallitsi, nijn hallitsee nyt ei wähemmin yxi kadottawainen uskon puutos, ja Herra tietää, kumbi on pahembi. Meidän ajallam, jona on koottu uusia hullutuxia, joiden alla ihmiset luulewat eläwäns ylöswalaistusa mailmasa, ajattelee moni, että se on tyhmys ja taitamattomus pahjaastans uskoa Jumalan Sanaa. Ja nykyisen aijan itsewijsaat ihmiset pitäwät meidän Esiwanhembaimme yxiwakaisen ja waatimattoman Jumalan pelwon sen aikaisina sopimattomina käytöxinä. Eikö myös kuulla meidän ilokokouxisam ja seuroisa nijn iloisia ihmistä, jotka juuri silloin kuin he owat wähimmän soweljaat ajattelemaan, wapaasti ja ynsiästi huwittelewat itsiäns ja ystäwiäns purewaisilla leikki- ja pilkka-puheilla, kuin he pyhistä asioista tekewät? Jesuxen kalleimbia sanoja, kuin owat täynäns me-

hua

hua ja ydindä, wäändelewät he sanankaskuixens, ja emmekö myös saa nähdä nuorukaisia, jotka, waikka ei he ymmärrä oikein ensimäisiä bokstaweita Christillisydesä, kuitengin ulkowat itsens kyllä sywällisesti oppineixi, koska he taitawat stawata muutamain pilkaajain puheenparten jälkeen? Ja tosin, jota minä soisin saawani waiketa, kyynelillä ei taita kullin walittaa, että kuka tiesi juuri ne, joiden säätyns ja wirkans puolesta pidäis kaikkein muiden edellä kunnioittaman Jesusta, juuri ne owat ei harwoin angarimmat Jesusta pimittämään ja peittämään. Ah! minä ajattelin: Se on waiwainen juokko: he owat ymmärtämättömät, ja ei tiedä Herran tietä, eikä heidän Jumalans oikeutta. Minä käyn woimallinen tygö ja puhun heidän kansans; Sillä heidän pidäis tietämän Herran tien ja heidän Jumalans oikeuden: mutta ne owat kaikki ikeen särkeneet ja katkaisneet siteen Jer. 5: 4, 5. Wielä enämmin: ottakam ainoastans tarka waari enimmän osan Christittoin elämästä ja töistä, mitä muuta ne todistawat, kuin että he tekewät samankaldaisen uskontunnustuxen, kuin se wäärä Duomari: En minä pelkää Jumalata, engä häpee ihmisiä. Luc. 18: 4. Mutta se tietkäät, että juuri nämät wiheljäiset ihmiset owat ne selwimmät duomiopäiwän merkit; sillä wimeisinä päiwinä tulewat pilkaajat, jotka omain himoinsa jälkeen waeldawat, 2 Pet. 3: 3. Ja tosin, jo nyt monda antichristusta (ja pilkaajata) tupea olemaan; ja sijtä me tunnemme, että wijmeinen aika on käsissä 1 Joh. 2: 18.

8 § Koska me wielä edemmä ajatustemma kansa astumma, auta ijankaikkinen Jumala! kuinga Armon-Auringo Jesus nyt nijldä meidän aikaisilda yhteisildä elämän exytyxildä Christillisydesä sowaistaan, jotka totisesti owat ne waarallisimmat erhetyxet. Nykyiset Christityt tahtowat wihdoin waanhurskaxi ja autuaxi tulla omain ulkoa kiildäwän luonnon töidens kautta. He hakewat heidän Christillisyttäns

Phari-

Pharisailliseſa kiſldomenoſa, Kirkoſa, Ripillä ja Herran Ehtolliſella käymiſeſä. He luottawat heidän omijn töihins, ilman ettei he enſin Chriſtuxen armon kautta etſi ja ſaa yhtä oikein peruſtuxeſa muutettua ſydändä; eiwät myös tahdo totiſen ja eläwän uſkon kautta enſin Jeſuxen kanſa yhdiſtetyxi tulla, ja nijn Jeſuxen oſalliſudeſa ſaada woimaa waeldamaan ſoweljaaſti Herralle mieliſuoſtoxi. Se on ja pyſyy ijankaikkiſena totudena, mitä Wapahtaja Jeſus kaxinkertaiſella walallans wahwiſtaa: Totiſeſti, ellei joku waſtuudeſta ſynny, ei hän taida Jumalan waldakundaa nähdä, Joh. 3:3. Jolla Jumalan Poika on, hänellä on elämä, 1 Joh. 5:12. Yxi käändymätöin, muuttumatoin ja ulkona Jeſuxen oſalliſudeſta olewa ſyndinen on toſin kuollut ylitſekäymiſiſä ja ſynneiſä, Eph. 2:1. Mutta kuinga taitaa yxi kuollut eälwän töitä edes tuotta? Eli taitaako mädännyt puu hywiä hedelmiä kandaa? Matth. 7:12. Ei millään muotoa; waan kaikki mikä lihaſta ſyndynyt on, ſe on liha, Joh. 3:5. Kaikki mitä ikändns ſe wanha lihallinen ihminen matkaan ſaatta, ne kaikkein parahimatkin työt, ne kaikki owat lihalliſet, ſyndiſet ja ſula kauhiſtus Jumalan edeſä. Sentähden, ſanoo Jeſus: pyſykäät minuſa ja minä teiſä: nijn kuin ei oxa taida itſeſtäns hedelmätä kandaa, ellei hän wijnapuuſa kijni ole; nijn ette myös, jollette minuſa pyſy. Minä olen wijnapuute oletta oxat: joka minuſa pyſyy, ja minä hänesä, hän kanda paljo hedelmätä; ſillä ilman minutta ette woi mitään tehdä, Joh. 15:4, 5. Mutta Herra minun Jumalani! tämän öpin koettelemus on kuitengin peräti outo ja tundematoin aſia täſä ulkokullatuſa nykyiſeſä mailmaſa. Täſä luulewat ihmiſet, että kaikki ſilloin on hywin toimitettu, koſka edeſänſä pitäwät muutamia ulkonaiſia jumaliſuuden harjoituxia ja tekewät muutamia kanſa-aſujan awuja. Ja ſentähden, koſka heildä koſytän, mingä päälle he peruſtawat heidän autuudenſa toiwon, kuulu ſe

heil-

heildä: Jumalan kijtos! en minä ole pahaa tehnyk, ei minulla ole syndiä omantundoni päällä, ei minulla ole wihaa kenellekkään. Minä pelkän ja rukoillen Jumalata, sentähden taitaa hän epäilemättä ottaa minua armoihinsa. Ah! ah! kuinga nämät wastauxet mahtawat sydämmelle käydä. Ehkä kuinga Wälimiehen Jesuxen sowindo heidän eteens asetettaisijn wältämättömäxi, on se heille kuitengin yxi pimiä juttu. He tahtowat olla Christityt ilman Christusta, uskowaiset ilman uskoa, ja hengelliset ilman Hengeä. Mutta eikö tämä kaikki ole Jesuxen pimittäminen? Eikö se ole että julkisesti autuuden järjestystä edestakaisin käändä, joka ensin waatij katumusta synnin ylitsen, sitä likin uskon pakenemista Jesuxen tygö, ja sen jälken Christuxelda uutta woimaa elämään ja päällepitäwäisyteen Jumalisuudesa. O! sinä wiheljäinen Ruotsin Maa! Jumala armahtakoon sinua sinun monen phariseuxes ja kijldo-Christitys tähden. Eikö he ole se merki, kuin ennustettu on: Mutta sen sinun pitää tietämän, että wijmeisinä päiwinä waaralliset ajat lähenewät: silä ne ihmiset tulewat, joilla on Jumalinen meno olewanansa, mutta sen woiman he poiskieldäwät, 2 Tim. 3: 1, 2, 5.

9 §. Kuinga surkiasti tulee myös Armon-Auringo Jesus pimitetyxi meidän aikaisilda Saduseuxilda ja suu-Christityildä, jotka heidän lihallisesa suruttomuudesans wetewät Jumalan armon haureuteen Jud. Ep. 4. v. ja paitsi rakkautta olewaisella suu uskolla luottawat itsens Jesuxen ansiohon, ilman wähindäkään koettelemusta perustetusta parannuxesta ja wastuudesta syndymisestä heidän tyhönäns, ja ilman Jesuxen mieldä, ilman Jesuxen Hengeä, ja ilman Jesuxen awuja pyhäsä elämässä ja totisesa Jesuxen seuramisesa. Että woimallisen ylösherätyxen kautta saada yhtä särjettyä sydändä, joka Jumalan wäkewän käden alle itsens on nöyryttänyt sen eläwän uskon ylössyttyttämisexi; että koetella uskon oikiata harjoitusta rukouxesa, rakkaude-

sa, kijwaudesa, hartaudesa, ja hengen palawasa hälusa Jumalan tygö; että harjoitta Christillistä ja weljellistä rakkautta, totista pyhyyttä, itsens kieldämistä, poispitämistä synnistä ja ahkeroita hywää tehdä, eikö tämä kaikki ole enimälle osalle yxi outo ja tundematoin asia? Ja yhtä hywin kerskaawat ihmiset heitäns uskosta, huutawat uskoa, ja joka sunnuntai weisaawat toinen toistens kanssa: Me uskomme, me uskomme, me uskomme, waikka se nijn selkiästi kuulu: Joka sanoo: minä tunnen hänen, (Jesuxen) ja ei pidä hänen käskyjäns, hän on walehtelja, ja ei hänesä ole totuus, 1 Joh. 2:4. Tosin halajawat he Jesusta nijnkuin heidän ylimmäistä Pappians syndeins andeexi saamisexi, waan ei nijnkuin heidän Kuningastans ja Propheetaans, että kuuliaisuutta osottaa hänelle jokapäiwäisesä itsens kieldämisesä; ei, silloin he huutawat: ota tämä pois ja Barrabas päästä meille irrallen. Anna meidän wanhan Adamin pitä hengens ja wapaudens. Kyllä he sen hywin tietäwät, ettei Taiwasta ansaita hywillä töillä; mutta unohtawat sijnä siwusa, että helwetti hywin ansaitaan pahain töiden kautta. Se kuullan tosin, että usko ainoastans autuaxi tekee, mutta uskon luondoa, elämätä ja woimaa sydändä muuttamaan, ei he tunne. Ja ne suurimmat pahantekiät luulewat usein heitäns hywixi Christityixi, jos he ainoastans uskowat ja toiwowat autuaxi tulewans, jonga he jo autuaxi tekewäisenä uskona pitäwät, ja jos he lihallisesa mielesäns heidän ulkokullatun rindans päällä lyöwät kädellänsä, joka wielä on Publikanin waraas-käsi, pitäin hänen lyhyttä rokoustans. Ja, ajatteles, että saadaan myös nijtä kuulla, jotka juuri kerskaawat heitäns, että he tahtowat olla ainoastansa wiheljäiset syndiset, ja ei mitkään pyhät, siitä Jumala heitä wariekohon. Ja, se kuin kaikkein surkein on, Jumala autaa meitä! katso se on nijn kauwas käynyt, että juuri ne, jotka tahtowat pyhällä elämällä kaunistaa

ſtää meidän Herran Jeſuxen Chriſtuxen oppia, juuri ne tulewat ilkeimmillä pilka nimillä raſitetuxi, ja mitä muuta tämä aſia aikaan ſaattaa, kuin ſitä, että ſe ſuuri joukko ſitä enämmin wahwiſetaan heidän ſuruttomudeſans lihan tiellä; koſka kuitengin ſe waarallisin erhetys on ſen wanhan Adamin uusi Ewangeliumi, jonga kautta autuuden järjestys turmelluxi ja edestakaisin käätyxi tulee; pyhyys ja ahkerus hywiſä töiſä tukahutetuxi, Jeſus synnin palweljaxi tehdyxi, ja myös ſe luulo matkaan ſaatetuxi, että totinen uſko ſijnä taita olla, kuſa joku ainoa ehdon-ſyndi wielä hallitſee. Rakkain Herra Jeſu! ſydän mahtaa itkeä, koſka minun täytyy nähdä, kuinga ſinä ſinun autuaalisesa walkeudeſas pimitetään ihmiſten pahudelda tällä meidän ajallamme. Täſä täyty minun kyyneleillä huuta: Tämä on duomio, että walkeus tuli mailmaan, ja ihmiset rakaſtit enämmin pimeyttä kuin walkeutta; ſillä heidän työnſä olit pahat, Joh. 3: 19. Täſä näen minä ſen merkin olewan täytetyn meiſä: koſka Ihmiſen Poika on tulewa, löytäneekö hän uſkoa maan päällä? Luc. 18: 8.

10 §. Ja kaiken tämän alla, kuinga ſurkiaſti Armon Auringo Jeſus pimitetään tämän ajan likämääräiſeldä ſurulda ja mailman rakkaudelda, koſka ihmiset ſen Taiwaallisen armo Walkeuden eteen aſettawat kuun, ſe on tämän mailman tawarat jotka owat huikendelewaiset, ja juuri nijn kuin kuu ſekä liſäändywäiset että wähenewäiset, ja nijn muodon ſaattawat heillens ſen ſuurimman auringon pimenemiſen. Totiſeſti, tuſkin on mailmas ennen ollut nijn wäſymättömiä mailman orjia kuin nyt. Me näemme toſin kuinga ihmiset juoxewat ja pyöriwät joka ſuunnalle ſen katowaiſen ajallisen woiton peräſä, mutta koſka heille Jeſuxen armo-tawaroita tarjotaan, nijn owat he kyolleet, penſiät ja kylmäkiſkoiſet. Herra minun Jumalani! koſka minä näen tätä nijden mailmalliſten kappalden repimiſtä ja et-

simistä yötä ja päiwää, nijn täytyy minun hämmästyä ja ajattelen usein itselleni: Jumala armahtakoon näitä wiheljäisiä, kuinga suurella waiwalla he wetäwät heitäns helwettihin. Juudas myi sieluns kolmen kymmenen hopia penningin edestä, mutta jos nyt joku ainoastans nijn paljon sais, nijn on peljättäwä, että hän sen edestä ei ainoastans annais yhden sieluns waan 30 sielua, jos ne hänellä olisit. Ei he usko, että ne hengelliset asiat Christuxen osallisudesa taitawat olla nijn suuresta arwosta ja wielä enämästä painosta, kuin ne huwituxet ja edut, jotka mailma heille andaa, sentähden jos joku olis kuinga Jumalinen ja ej ole rikas mailmasa, nijn pidetään hän huonona ja wiheljäisnä. Ei mikään muu kelpaa heille kuin se joka on korja, woimallinen ja kijldä hopiasta ja kullasta, ja silloin huuta mailma: autuas on se kansa jolle nijn käy Psalm. 144: 15. Ah! woi, woi, woi! näin nähdään ne Hengen sanat todexi: tämän mailman Jumala on uskomattomitten taidot sowaisnut, ettei Ewangeliumin paiste heille pidäis Christuxen kirkaudesta walistaman, 2 Cor. 4: 4. Ah! rakas Ruotsin Maa, muista tätä merkiä, joka nyt näky joka paikasa meidän seasamme: monda waeldawat, joista minä jo ennen usein olen teille sanonut, ja nytkin itkein sanon, he owat Christuxen ristin wiholliset: joidenga loppu on kadotus, ja heidän watsansa on heidän Jumalansa, ja heidän kunniansa joutu heille häpiäxi, jotka maalisia rakastawat, Phil. 3: 18, 19. Ja katsokaat tästä, minun siunatut Sanankuuliani, owat teillä nykyisten aikain merkit Armon Auringosa Jesuxesa.

11 §. Toisexi, pitä merkit tapahtuman kuusa, näemme Ewangeliumisa. Mitä sijs hengellisesti kuulla ymmerretän muuta, kuin Jumalan seurakunda täällä maan päällä, joka nijn kutsutaan selkiästi Ilm. kirj. 12: 1. Sentähden, että nijn kuin Kuu walons saapi Auringolda, samalla muotoa

annetaan myös Seurakunnalle hänen walkeudens ja walons Armon Auringolda Christuxelda, ja koska tämä wanhurskauden Auringo nijn pimitettään, mikä ihme silloin, että nijnkuin se on merki luonnollisesa Kuusa mailman lopulla, että hänen pitää walons kadottaman Matth. 24: 29. ja werexi muuttuman Joelin. 2: 31. Ilm. kirj. 6: 12. nijn on myös se meidän aikamme merki sijnä Christillisesä Seurakunnasa, että se on muuttunut taitamattomuden, sokeuden ja erhetyxen pimeyteen Eph. 5: 8. ja tosin hirmuisehen synnin werehen, julmihin kauhistuxijn ja erhetyxijn. Christityt pidäis oleman walkeus Herrasa, Matth. 5: 16. Kijtos olkoon Jumalalle! se on myös yxi nykyisten aikain merkeistä, että Herra ej ainoastans ole aiwan ihmellisesti itsellens kätkenyt muutamia juuri yxiwakaisia ja uskollisia Jesuxen Nimen tunnustaita sen pahan sugun keskelle, waan myöskin lisännyt heidän luguns, ja nijn että aiwan erinomaisia ja ihmedeldewiä lijkkumuxia ja ylösherämyxiä on wissein sieluin tykönä tapahtunut, nijn ettei helwetin portit kaikella heidän, enämmin nyt kuin ennen ulwos wiskatulla perkeleellisellä wihallans, ej ole tähän päiwään asti tainneet Jesuxen Seurakundaa woittaa. Tosin on saatana wäkewä, mutta Herra on wielä händä wäkewämbi. Ja, se mikä enämbi on: se näyttää nijnkuin Herra juuri nyt lukitsee ja andaa uskowaisillens sen merkillisimmän todistuxen hänen armostans, jotka korkeudens suhteen selkiästi muistutta näitä aikoja. Ja mitä mahdamme me sijtä sanoa, koska meidän täytyy hawaita, kuinga ne nykyjä kätyt Pakanat kandawat paljo parembita hedelmitä, kuin Christityt, nijn että he sekä idästä että lännestä walmistawat heitäns, ja, jo owat suuresa paljoudesa walmijt istuman Jumalan waldakunnasa. Eikös tämä ole yxi nykyisten aikain merkeistä? Ah! täsä muistan minä sydämmen mielikarwaudella, minun Wapahtajani Sanoja: Ensimäiset tulewat wijmeisixi wijmeiset ensimäisixi

Matth. 19: 30. Me sanomma meitämme olewan niiden ensimäisten Christittyin seuraajat ensimäisen Seurakunnan ajalla; mutta totisesti oli niillä ensimmäisillä Christityillä taiwallinen mieli ja pyhä kansakäyminen, jotka Ewangeliumin jälkeen sweljaasti waelsit uuden luondokappaleen ojennus-nuoran jälkeen uskosa, toiwosa ja rakkaudesa. Ja se joka lukee Teko-Raamatusa 4: 32. 2: 46. niiden ensimäisten Christittyin Seurakunnasta: että niiden paljoudesa, jotka uskoit, oli yxi sydän ja yxi sielu; että he pysyit joka päiwä yximielisesti Templisä; että he kiitit Jumalata heidän sydämensä yxinkertaisudesa; että heillä oli rauha keskenäns ja menestyit, waeldain Herran pelwosa, ja täytettiin Pyhän Hengen lohdutuxella. Joka tätä sydämmesäns ajattelee ja sowittaa meidän nykyisiin Christittyihimme, ah! eikö hänen täydy kynelillä walittaa nykyisen ajan Seurakunnan ylitsen: Kuinga olet sinä ihana koinnähti pudonnut Taiwaasta, Jesai. 14: 12. Siihen siaan kuin ne ensimmäiset Christityt, niinkuin palawaiset ja paistawaiset kyntilät sen nurjan sukukunnan keskellä, matkaan saatoit suuren ihmettelemisen itse ylitsens kaikkein ja tosin heidän wainoittensakin tykönä, niin että moni tuli käätyxi ilman sanoita, ainoastans heidän hywän menonsa kautta, niin sitä wastaan owat nykyisten aikain Christityt syy siihen heidän jumalattomuudellans, että se Christillinen usko on joutunut monille Pakanoille peljästyxexi ja kauhistuxexi. Ja mitä taitawat he muuta ajatella Christittyin Kirkosa käymisestä, kuin että heidän Jumalan paliwelluxens seisoo kaikkinaisten pahain tapain harjoituxesa, koska he nähdään, kohta Kirkosta tulduans, olewan walmiit harjoittamaan niitäkin syndeiä, joita itse ne wiheljäiset Pakanat kauhistuwat. Ja, lieneekö se Pakana, jolda hänen matkustuxildans kotia tulduans kysyttiin: mikä eroitus oli Christillisen ja Pakanallisen Maakunnan wälillä, aiwan ilman yhtään perustusta wastannut; en minä löydä yhtään

muuta

muuta eroitusta kuin sen, että ne Christityt käywät Kirkosa ja puhuwat yhdestä Wapahtajasta, sen päälle että he saisit elä jumalattomammasti kuin me. Katsokaat peljästyxellä! että me jotka sanomme tundewamme Jumalan, ja kuitengin töillämme kielämme hänen, Tit. 1: 16. nijn käypi se merki todexi meistä: meidän tähtemme tule Jumalan Nimi pilkatuxi Pakanain seasa. Rom. 2: 24.

Näin surkiasti ja sydämmen kiwulla walitettawasti on meidän Kuumma kadottanut hänen walons. Eli misä näky se oikia uskon, rakkauden ja Jumalisuden walkia paistawan meidän seasamme? Mistä tulee kaikki tämä suruttomuus julkisen päällepitämisen alla pahuudesa? Mistä tulee kaikki tämä kauhia armon ylönkatse? Mingätähden siis kansa ei tahdo andaa händäns neuwoa, waan pysywät, kaikkein näiden moninaisten Jumalan Sanan Saarnain alla, yhtä muuttumatoinna nijnkuin ennengin? Mingätähden seisahtuu kaikki meidän puheemma parannuxesta, uskosta, wanhurskaudesta ja pyhydestä paljaisijn sanoihin, ilman yhtään nähtäwätä woimaa, elämätä, koettelemusta ja harjoitusta? Tosin tietää Jumala taiwaasa, että se käypi nyt nijnkuin Herra sano: pimeys, se on, sokeuden, tietämättömyden, epäuskon ja synnin pimeys peittää maan ja syngeys kansan. Ja, se kuin kaikkein pahin on, kuka ei näe, kuinga meidän Kuumme, meidän Seurakundamme on muuttunut hirmuisexi synnin wexexi. Lyökämme ainoastans ylös jälkimäisen Timotheuxen Kolmas Luku ja ensimäinen ja seuraawaiset wärsyt, ja ottakamme waarihin, kuinga ne wijmmeiset aijat sielä ulwos maalataan, nijn me saame sitten sanoa, jos ne sopiwat meihin. Se kuuluu nijsä: mutta sen sinun pitää tietämän, että wijmmeisinä päiwinä waaralliset ajat lähenewät: Sillä ne ihmiset tulewat jotka itsäns rakastawat, ahneet, kerskaajat, ylpiät, pilkaajat, Wanhemmillens tottelemattomat, kijttämättömät, jumalattomat, ha-

luttomat, sopimattomat, laittajat, irtaalliset, kiukkuiset, kateet, pettäjät, tuimat, paisuneet, jotka enämmin hekumata kuin Jumalata rakastawat. Ah! ah! Jumala armahtakoon meitä nijn totta, kuin se aika nyt on käsisä, jona senkaldaisia ihmisiä löytyy! O! minun rakkaimani! älkämme sijs enämbi kaunistelko meidän menoamme, waan andakam Jumalalle kunnia, ja tunnustakamme wilpittömästi, kuinga asiat owat meidän kansamme; nijn meidän pitää kyllä löytämän, että pahuus on nosnut korkiammallens. Eli misä on se oikia arwo, pelko ja rakkaus Jumalata wastaan? Tosin, eikö ole kaikki paikat täynä senkaldaisia ihmisiä, jotka, kaiken Jumalan tahdon, käskyin, lupausten ja uhkausten ohesa, sydämillä ja töillä sanowat Jumalalle: mene pois meidän tyköämme, en me tahdo tietä sinun teitäs, Job. 21: 14. Mutta mitä tehdään suuremmaxi epäjumalaxi meidän seasamme, kuin kunnia, rikkaus, hekuma ja ihmiset? Ja, eikö sadatuxet ja Jumalan pyhän Nimen kauhia wäärinkäytös kaikisa paikosa ole ottanut nijn ylikättä, että juuri se pidetään syndein peitteenä? Ja eikö myös saada kuulla, kuinga ne pienet ja waiwaiset lapsetkin uhraawat heidän heikon kielens saatanalle palweluxexi, jotka kuitengin tuskin taitawat mainita heidän Jumalansa ja Wapahtajansa Nimee? Kuinga rukousta harjoitetaan, se taitaan parhain nähtää meidän pöytäimme luona, jotka Jumalan runsailla lahjoilla täytetyt owat, koska tuskin yxi Pakana ennätäis kysymään mitä he tekewät kuin he rukoilewat, koska he sen nijn pikaiselda toimittawat. Ja kuinga minä hämmästyn, koska minä ajattelen Herran pyhää Sabbatia, sillä tässä käypi toteen se kuin Seurakunda weisaa: Ei jollakulla päiwällä, nijn ilkiäll elet tawalla ꝛc. Wirs. Kirj. 235. w. 12. Ja, se näyttää nijnkuin meidän Pyhä päiwämme olisit enimmän ulos walitut syndipäiwät, ja tosin julkiset Jumalan pilka- ja häwäistyspäiwät, sillä jos joskus huwitusreisuja, yöllisiä ja

turhia

kurhia hekumallisuuden keinoja eteensä otekaan, nijn tapahtuu ne juuri Sunnundaina, joka kuitengin on Jumalan erinomaisen kunnian ja palweluxen päiwä; katso! silloin sanotaan parhain olewan aikaa, että kaikkinaista turhuutta edesäns pitää, eli oikeimmin sanottu, että julkisesti palwella perkelettä. Wielä: eikö nistä löydy, jotka huwittelewat itseäns sillä, että rikkoa kaikkia Esiwallan terweelisiä asetuxia? Eikö lapset ole tottelemattomat Wanhemmillens, ja palkolliset Isännillens, juuri nijnkuin Herra sanoo: Poika katsoo ylön Isänsä, tytär karkaa äitiänsä wastaan, ja miniä anoppiansa wastaan; ja ihmisen wiholliset owat hänen oma perhensä, Mich. 7: 6. Emmekö saa hawaita, että ne joiden pidäis oleman yxi, wainoowat toinen toisians, nijn että he julmisa lihan töisä, wainon, rijdan, wihan, kijwauden, tappelusten, torain, kateuden ja murhan kautta purewat ja syöwät toinen toisians nijnkauwan, että he toinen toisildans syödyxi tulewat, Gal. 5: 15. Jiankaikkinen Jumala! mitkä hirmuiset aikain merkit!

12 §. Mutta ei wielä kaikki synnin-weri edestuotu ole. Eikö se ole nijn kauwas tullut haureuden ja irstallisuuden kansa, että ihmisillä on, nijnkuin Juudalaisilla, porton kaswot ja eiwät tahdo häwetä? Eikö sitä nähdä, että jota enämmin köyhys ja puutos ahdistaa maakundaa, sitä enämmin paisuu ylöllisys, hekumallisuus ja koreus kansan seasa? Ja, kuka taita tutkistella meidän aikaamme ihmisiä, koska parhain owat koristetut heidän uudesa waatett-pugusans, joka ei kohta hawaitse ja tunne heidän seasans Zionin tyttäritä, joista Herra sanoo: että Zionin tyttäret owat ylpiät; ja käywät kenosa kauloin, kijlus silminä, käwelewät ja korjasti astelewat nijn kuin jalat sidotut olisit, on sijs Herra tekewä Zionin tytärten päät rupisexi, Jesai. 3: 16, 17. Minä rukoilen teitä Jesuxen tähden, minun rakkani, ettet te pahenis tästä sanasta, sillä se on elä-

wän Jumalan Sana. Ja nijnkuin kaikkeen tähän ylöllisyteen pitää oleman paljon maalista tawarata, nijn näemmä me kuinga ihmiset owat ruwenneet walehteleman, pettämän, luwatoinda korkoa ottaman, ja oikein ja wäärin kiskoman itsellens tämän mailman hywyyttä, ja tosin panettelewat, häwäisewät ja sortawat toinen toisians, ja lähimmäisens onnettomuden päälle rakendawat oman onnens ja etuns. Herra, Herra Jumala, nijn usein kuin minä tätä kaikkia ajattelen, nijn täyty minun walitta: O! joska minun pääsäni olis kyllä wettä, ja minun silmäni olis kyynelden lähde; että minä woisin itkeä ylipäiwää ja yötä minun kansani wiheljäisyttää, Jerem. 9:1. Sillä eipä ole totutta, eikä laupiutta, eikä Jumalan tundoa maasa. Mutta walapattoisus, walhe, murha, warkaus ja huoruus owat wallan saaneet, Hos. 4:1,2. Ah! jos monikin huone taidais ulospuhua nijtä kauhistuxia kuin sielä löytyä taita, nijn minä pelkään, että sielä kuuluis Sodoman huuto. Kaiken tämän alla ei ole enä tawallinen waatia se Kirkko-Lain ja Kirkon-rangaistuxen päälle. Kuitengin kuulemma me sen, että meidän uskomme wainojat owat ruwenneet poijes toimittaman, nijn paljon kuin mahdollinen on ollut, pahennuxia Seurakunnistans, että he taidaisit meitä paremmat olla; Mutta meidän seasam se näky, nijnkuin armon ylönkatsoja sais wapaasti juosta hänen wijmmasans, nijnkuin hän itse tahto. Herra yxinäns tietä, mistä se tulee, että pahat tawat saawat nijn koreilla awuin nimen alla. Nyt ei syndiset ainoastans taida iloita, koska he pahaa tekewät, Jer. 11:15. Waan katso! he taitawat kerskata heitäns heidän rikoxistansa, nijnkuin Sodoma, Es. 3:9. Katso, he harjoittawat monda raskasta ja ehdollista syndiä, joista tuskin taitaan heitä ylitse woitta, että ne owat syndi. Jumala ja meidän Herran Jesuxen Christuxen Isä tietä etten minä walhettele. Ja jos me sijnä siwusa mieleemme johdatamme tätä yhteistä

teistä kanfan suruttomutta ja lijkkumattomutta, nijn kuka se on joka ei hawaitse juuri sitä merkiä, jonga itse Jesus on nimittänyt nijden wijmmeisten päiwäin päälle, koska se kuuluu: Nijnkuin he nijnä päiwinä weden paisumisen edellä olit, söit ja joit, nait ja huolit, hamaan sijhen päiwään asti, jona Noach Arkkijn sisälle meni. Ja ei tienneet ennen kuin weden paisumus tuli, ja otti pois kaikki: Nijn pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman, Math. 24: 38. Jesus auttakon meitä! sillä asiat owat aiwan paholn meidän kansamme. Ja kenellä olis nijn kiwinen sydän, ettei hän waikeroitsisi näiden aikain synninmerkein ylitsen keskelle sitä Christillistä Seurakundaa.

13 §. Ja merkit pitä tapahtuman tähdeisä, kuuluu se kolmannexi. Mitkä owat tähdet hengellisesä ymmärryxesä muut kuin Seurakunnan Opettajat ja Saarna-miehet, jotka selkiästi nijn kutsutan Danielin 12 Kuusa wers. 3. Ja nijnkuin se pitä oleman merki nijsä luonnollisissä tähdeisä mailman lopulla, että nijden pitää putooman Taiwaasta Math. 24: 29. nijn taitaa walitettawasti näiden aikain merki se olla, että monda meidän Seurakundamme hengellisistä kyntilöistä, joiden tulis loista nijnkuin tähdet Kirkko-taiwasa, ah! woi, woi, woi! eikö jokaitsen hellän ja Christillisen sydämen täydy sisällisellä hämmästyxellä walittaa, owat pois langeneet Taiwaasta, pois Christuxesta, pois hengellisestä ja Taiwaallisesta mielestä ja menosta maan päälle. Te taidatte kyllin hawaita, minun hywästi siunatut Sanankuuliani! että tämä aine on minulle sangen arka, että jotakin sijtä puhua. Ei se myös tahdo minulle hywin sopia, jolla on syy Gideonin kanssa sanoa: katso minun sukuni on kaikkein köyhin Manassesa, ja minä olen kaikkein pienin minun Isäni huoneesa, Duom. kirj. 6: 15. Minä jätän sentähden tämän asian aiwan mielellänj nijlle, joilla on suurembi walda ja enämbi woimaa. Jumala, Jesuxen

suxen tähden! ylösherättäkön heitä senkaldaiseen tal-
walliseen kijwauteen ja wijsauteen tätä toimitta-
maan, että mailman pahanelkiset laitoxet meitä ja
meidän säätyämme wastaan jollakin muotoa tulisit
wähetyxi. Sen minä ainoastans saan sanoa Ju-
malan kunniaxi ja nijnkuin myöskin yhden nykyisten
aikain merkeistä, että Herra on wielä armollisesti
suonut meille senkaldaisita Paimenita hänen mie-
lens jälkeen, jotka owat juuri uskolliset, ja tosin suu-
remmilla lahjoilla kuin muutoin warustetut, jotka
pelkäämättömillä sydämillä, kaikkinaisten mailman
haukuttelemisten ja uhkausten keskellä, uskaldawat
puhua totuden sanaa ilman ettei heidän tarwitse
peljätä soimauxia heidän oman elämäns tähden.
Mutta sinä siwusa kuinga muodoin Jeremian 23
Luku, 2 Pet. 2: Luku ja Juudaan Epistola käywät
toteen meistä, sijtä duomitkon Jumala ja jokaitsen
ymmärtäwäisen omatundo. Yhtä minä ainoastans
pyydän, ja tiedän että jokainen uskowainen sielu hä-
nen rukouxisans autta minua rukoilemasa, ja, Ju-
mala tehköön, että meidän Sanan kuuliamme tah-
doisit ja taidaisit, sijhen siaan kuin he panettelewat
ja laittawat, juuri sydämellisesti rukoilla: Leppein
Herra Jesu! Sinä kaikkein meidän uskollinen Yli-
mäinen Pappimme, joka nijn kallijsti sinun Laumas
omalla Werellä ostanut olet, lähetä sinun eloos
uskollisia Palweljoita ja ettäs kaikki Sanan Pal-
weljat terwellisesä Opisa ja pyhäsä elämäsä pidäisit
ja warjellisit, kuule meitä laupias Herra Jumala!!!

14 §. Neljänexi, Ja meri ja aallot pitää pauha-
maan. Tämä on se wijmeinen merki luonon wal-
dakunnasa, jonga meidän hywästi siunattu Wapah-
taja sanoo tapahtuwan mailman lopulla. Ja nijn-
kuin meri ja aaldo hengellisesä ymmärryxesä merkit-
see Jesuxen waldakunnan wihollisia, nijnkuin näh-
dään Psalm. 88: ja 18. w:systä, ja myös 93:stä w. 3.
nijn on se myös meidän aikaimme surullinen merki
Jumalan armo-waldakunnasa meidän seasamme,
että

että samat wiholliset nyt kaikella woimalla pauhaawat, se on, wainoawat nijtä harwoja waiwaisia Jesuxen uskollisia tunnustaita. Hamasta sijtä ensimäisestä weljens murhajasta Kainista asti, Luom. kirj. 6: 3. on se joka lihasta syndynyt on, wainonnut sitä kuin hengestä syndynyt on; sillä kuinga taitawat Christus ja Belial yhteen sopia? Eli mikä osallisuus on uskowaisella uskomattoman kansa, 2 Cor. 6: 15. Ja nijnkuin se silloin käwi, nijn käypi se wielä nytkin. Mutta että satanas kaikella pimeyden woimalla ja kaikilla helwetin sotaaseilla nyt warusta itsens Jesuxen Serakundaa wastaan, se ei ole mikään ihmeldäwä asia, sillä hän pitää suurta wihaa, tieten hänellänsä wähän aika olewan, Ilm. kirj. 12: 12. Jumalan olkoon kijtos ettei meidän seasamme nijn paljon kuulu weren wuodatuxia ja julkisia wainoomisia, waan ah! että mitä wihollinen muinen ei woinut aikoin saada julkisen wäkiwallan kautta, se menestyy nyt hänelle paremmin salaisten juonden ja kawalain käytösten kautta, joilda, nijnkuin Herra tietää, Seurakunda enämmin wahingoitetaan, kuin nijldä kaikkein kipeimildä kuoleman muodoilda Jesuxen Nimen tunnustuxen tähden. Nyt täytyy täällä nijden katkerimbain pilkaamisten, ylönkatsetten, waatimisten, uhkausten, haukuttelemisten ja muiden konstein kautta, waikka salaisemmalla tawalla, Jesuxen tulla kuoletuxi hänen jäsenisäns, ja minä luulen, että susi on silloin kaikkein waarallisin, koska hän tule lammasten waatteilla. Kuitengin sanotaan: emmäko me näe, että enin osa kuin nyt Jesuxen tunnustawat, saawat pitä heidän kunniallisen Nimensä. Ei he tiedä mistän wainosta. He seisowat sen paremmin mailman kunniasa ja arwosa, ilman häwäistystä ja wihaa heidän Jumalisuudens tähden. Ja, ja, se on nijn ja mahta olla hywin yxi nykyisten aikain merkeistä. Jumala tietä mingäkaldainen Jumalan pelko se mahtaa olla koska se nijn hywin kelpa mailmalle Jumalan wi-

hölliselle. Sen minä tiedän, että Jesus on sanonut: Woi teitä, koska kaikki ihmiset teitä kiittäwät, mutta autuat oletta te, koska ihmiset wihaawat teitä ja eroittawat teidän ja pilkaawat teitä, ihmisen Pojan tähden, Luc. 6:22, 26. Sen minä tiedän, että Paawali sanoo selkiästi, että kaikkein jotka Jumalisesti Jesuxesa Christuxesa elää tahtowat, pitää wainoa kärsimään, 2 Timoth. 3:12. Sen minä tiedän, ettei yxikän Jesuxen Apostoleista olis mistannut hengeäns, jos he kaikella sillä tawalla olisit etehensä katsoneet, kuin nykyisellä ajalla yhteisesti tawallinen on. Tosin ei se taida muutoin olla, kuin että taikka ei mahda wiholliset, perkele, liha, ja mailma olla enää ne samat jotka he ennen ollet owat, eli myös enimmän osan Christillisyys ei taida olla senkaldainen kuin Jesuxen oppi waatij ja hänen Apostolins harjoittanet owat, koska wiholliset nijn hywin taitawat sitä kärsiä. Mutta annas olla, että joku totudella alotais hänen Christillisydeäns päällepitämään, annas olla että hän wilpittömästi ahkeroitsis seurata hänen Wapahtajaans, että hän eläis nijnkuin oikia Christitty ja sentähden ei enää taidais mailman muotoinen olla; nijn saadaan totisesti hawaita, että hänen täytyy kandaa Jesuxen pilkaa, tulla panetelluxi, wäärauskoisexi tehdyxi, ja duomituxi Jesuxen tähden. Eli mingätähden ei yxikän ainoa oikein ajattelewa sielu nyt enämbi saa edemmä menna Jumalan pelwosa, kuin se yhteinen joukko, ennen kuin hän wainotaan äsken Christityn ja teko-pyhän nimillä, ja tule toisinans pidetyxi mielipuolena ja kaikkein kummana? O! minun Jumalani, kuinga surkia tämä on, ja mitä luuletta te silloin sen yxinkertaisen kansan ajattelewan? Ja tosin, Herra armahtakoon! koska he näkewät, että se on nijn waarallinen ja pidetään nijn epäluuloin alaisna asiana, että oikein eroitta itsäns pois mailman muodosta yhden wilpittömän Christillisyden, hellän omantunnon ja pyhän elämän kautta, nijn

luulewat he, että kaikki on sillä hywin toimitettu koska he ottawat eteensä wisseiä ulkonaisen Jumalan palweluxen menoja, ja ahkeroitsewat heitäns jongulaisesta sijwollisesta muodosta mailman edesä. Ei he tahdo millän muotoa tehdä itsens joka miehen pilkaxi, hyloxi ja astinlaudaxi sen totisen Christillisyden tähden, jota nijn häwäistään ja wainotaan; ja taitawat kuka tiesi nijn muodoin wihdoin ja lopuxi joutua sekä sieluns että ruumins kansa helwettihin. Ilman sitä olemma me kuulleet ja kuulemma joka päiwä, että meidän nykyisen aikaamme korkiasti Oppineet Jumalan Sanan tyhjäxi tekiät ei ole koskaan suuremmasa paljoudesa ja julmemmalla ynseydellä Jumalan Seurakunnan päälle karanneet, kuin näinä aikoina. Ja mitä pitää meidän sanoman kaikesta sijtä hirmuisen paljosta wihasta, ylönkatseesta, pilkasta, ja kärsimisestä, jota Opetus Witan yhteisesti, ja jokaitsen kijwaan ja oikein ajattelewaisen Jesuxen palweljan erityisesti nyt täytyy ulosseisoa meidän seasamme? Mitä merkitsee se, että nyt yhden, nyt toisen Jesuxen totisen todistajan täytyy ikänäns kuin lymyttämän itsens erämaihin ja maan luolijn, ja ei pelwon tähden uskalla suusans awata, peljäten että saada osans maista muinaisten Martyrein waiwoista. O! sijnä on kyllä: Meri ja aallot pauhaawat: Jesuxen wiholliset juoxewat kijndiästi heidän wimmasans. Mutta kuitengin on Jumala meidän pakomme ja wäkewydemme. Waikka wielä meri pauhais ja lainehtis; nijn että sijtä pauhinasta mäet kukistuisit, nijn on kuitengin Jumalan kaupungi ihana woitoinens; josa korkeimman pyhät asumiset owat. Psalm. 46:4, 5.

15 §. Ja tässä, minun Rakkaani! päätän minä nyt nykyisten aikain merkit. Ei minulla ole sydändä nijtä enämmin tutkistella. Mutta kuin me nyt, kaiken sen, mitä sanottu on, yhteen panemme, nijn kuka silloin ei taidais nähdä sekä nijtä suurimbia ihmisten pahuuden- ja synnin-merkejä, että Juma-

lan

lan suurimman armon-merkejä meidän seasamme. Ah! ah! sinä rakas Ruotsin Maa, jos joku waldakunda mailmasa on joskus saanut koetella sitä ylönpaldisinda Herran Armoa, nijn olet sinä totisesti se sama. Muista sijs, että Herra on lahjoittanut sinulle hänen pyhän Sanansa kaikesa hänen puhtaudesans, josta sinä itse löytää taidat Jumalan tahdon ja neuwon sinun autuudestas. Muista kuitengin, että sinun lapses Kasten kautta ylösotetaan Isän Jumalan Helmaan, ennen kuin he tuskin taitaan kannetta ihmisten käsiwarsilla, ja taitawat sitten Herran pöydän äärestä tulla sijhen likisimbään yhteyteen heidän Jumalans kansa. Muista kuitengin sitä, että usiammat muut kansat mielelläns tahdoisit rawituxi tulla ainoastans muruista, koska me sen siaan mesileiwän päälle tallamme, ja ulosannaisit kernaasti kaiken irtaimen omaisuudensa kijtos uhrixi, jos he säisit, nijn kuin me, estämätä yhteen tulla weisaaman Jumalan ylistystä. Ajatelkamme, mingen runsaan siunauxen me tänä hedelmällisnä wuonna olemma saaneet sisälle koota meidän aittoihimme ja latohimme. Ajatelkamme, ja Jesus Hengellänsä lijkuttakoon meitä oikein ajatteleman sitä, joka hywin mahdetaan kutsua yhdexi erinomaisexi Jumalan armon merkixi tällä ajalla, meidän leppeindä maamme Isää Kuningallisella Istuimella, joka wijsaudesa ja armosa tuskin kohtaa wertaisens. Näin sanoo Herra: mitä sijs olis enämbi minun wijnamäelleni tekemistä, jota en minä hänesä tehnyt ole? Esa. 5: 4. Yhteensowittaminen muiden maiden kansa tekee sen, että koko mailma syyttäis meitä julkisimman kijttämättömyden tähden, jos en me tunnustais, että me asumma yhdesä maasa joka on siunattu Herralda, 5 Mos. kirj. 33: 13. Mutta, o! walitus ja woi! eikös hawaita yhtä hywin, että kansa ikänäns kuin kampailewat pahuudesa ja synnisä, taita ylitsen käydä Jumalata hänen paljosa armosans. Ja taidammeko me muuta, kuin yxi

wa-

wakaisimmalla soimaxella tygö puhutella meidän aikaimme ihmesiä: Näingös te Herralle maxatte, hullu ja tyhmä kansa? 5 Mos. kirj. 32:6. Rakkaat Christityt, ettekö tekään taida aikain merkejä duomita?

§. 16. Mutta jos te sanotta: mitä meidän pitää duomitseman näistä merkeistä? Mitä ne merkitsewät? Ja tosin, minun siunatut Sanankuuliani, kuinga mielelläni minä soisin saada waiketa sen kansa. O kuinga minä tahdoisin säästää teitä pahoista ennustuxista, saarnata rauhaa ja julistaa meidän Christikunnallemme kultasia aikoja. Jos minä sinun unohdan, sinä Christillinen Jerusalem, nijn olkoon minun oikia käteni unhodettu. Tartukoon minun kieleni suuni lakeen, ellen minä sinua muista ja tee minun ylimäisexi iloxeni, Psalm. 137: 5, 6. Mutta ah! me olemma jo nijnkauwan weisanneet woiton wirttä meidän seurakundamme kukoistawaisen tilaisuuden ylitsen, että me surottomuuden kautta ja sentähden ettemme ole waaria ottaneet wihollisen askeleista, olemma joutuneet sijhen surkeimbaan tilaisuuteen. Ja nijnkuin se on yxi walhen Propheta, joka julistaa rauha muusa järjestyxesä, kuin Jumalan Sana opettaa, nijn auttais se aiwan wähän teitä, että tulla wiekastelluxi petollisen rauhan toiwolla, nijnkuin myös minun päälleni kartuttais yhden hirmuisen weren, duomion ja walmistais teille suorimman tien kadotuxeen. Totisesti oli se silloin surullisin aika Juudasa, koska se kuului ylehensä: Rauha, rauha, Jer. 8:11. Sentähden, anna mailman sekä uhata että haukutella nijn paljon kuin hän ikänäns tahtoo, ja sanoa: saarna meille suloisesti, Es. 30:10. Herra minun Jumalani pitäköön kuitengin minua aina sijnä mielesä: että jos Baalak annais minulle huonensa täyden hopiata ja kuldaa; nijn en minä sittekään taida Herran minun Jumalani Sanaa käydä ylitse tekemään wähä elikä paljoo, 4 Mos. kirj. 22:18. An-

na minun palso enämmin Jeremian kansa tulla syljetyxi ja nauretuxi joka päiwä minun Jumalani Sanan tähden; Jer. 20:7. 17:16. Herra tuekoon ainoastans minua tällä lohdutuxella: Mutta en minä ole sentähden paennut Sinun tyköäs, minun Paimeneni, mitä minä saarnanut olen, se on oikia Sinun edesäs. Ja nijn muodoin käyn minä, ei ilman sisällistä ahdistusta, nykyisten aikain merkein ymmärryxen luoxe. Mitäs tietä andaa sijs kaikki tämä jumalattomus, suruttomuus, sowaistus, ja kaikki nämät suuret ja monet saatanan kawaluudet, muuta, kuin että Herra walmistaa hänen kosto- ja rangaistus duomioitans nijlle kijttämättömille Christityille? Ja eikö Jumalan huoneesta duomio ole jo alkanut? 1 Pet. 4:17. Eikö juuri itse tämä yhteinen suruttomus ja sydämen paatumus jo ole se peljättäwin Jumalan Wanhurskauden duomio? Kaiken tämän sekä synnin että rangaistuxen pahan alla owat ihmiset ikänäns kuin upotetut kuolettawaiseen unehen, tietensä ja tahallansa ylön katsowat kaikki, ja rakastawat enämin pimeyttä kuin walkeutta. Ja jos joku ahkeroitse ylösherättää meitä, nijn kutsumma händä lewottomaxi miehexi ja panemma meitämme jällens lepämän. O! hirmuista ja raskasta uneljaisuuden hengeä! Tutki sentähden Jesuxen Nimeen! Jumalan Sanaa ja kaikkein aikain koetelemusta. Eikö se aina ole ollut yxi wissi aawistus ja tundomerki johonguhun erinomaiseen Jumalan kostoon ja rangaistuxeen, koska kansa ilman häpyä on päälle pitänyt kaikkinaisesa wäärydesä, ja andanut kaikki armo-hywät teot, uhkauxet ja wihan witsauxet kohdella heitäns ilman parannusta, wastahakoisesa aikomisesa, että edeskin päin päälle pitä sokeudesa ja paatumuxesa. Eli sanokat minulle, jos joku kansa mailmasa, jolla on ollut nijn runsasti Jumalan Sana, kuin meillä, on joskus nijn jumalattoman menoila wälttänyt Jumalan wahurskasta koston kättä? Jumala myös tietä, jos ei Jumalan

Wal-

Waldakunda taita meildä otetta pois ja annetta Pakanoille, jotka sen hedelmän tekewät, Matth. 21: 43. nijn että tämä, tunnustuxen puolesta, Christillinen Maa taita jällens joutua pakanallisexi, nijnknin se ennen ollut on. Nijn paljon on tosin wissi, että ne kiittämättömät Christityt olisit aikaa ansaineet tämän rangaistuxen. Se on myös wissi, että Juudalaisten kiittämättömyys Apostolitten aikana oli juuri syy siihen, että Seurakunda heidän tyköäns pois siirrettiin. Ja misä owat nyt Ebrealaiset, Galatalaiset, ja ne seurakunnat Asiasa, joiden tygö Apostolit kirjoitit heidän lehetys kirjans ja jotka kaikki olit Christityt? Ah! heidän kyntilä jalkans on pois syösty, ja nijn se taita meillekkin käydä. Mutta Herra Jumala! kuka uskoo meidän saarnaamme? Sitten on jo paljon aika kuin Paplt owat tällä tawalla saarnanneet, ja kuitengin on se yhtä likellä, huuttaa se paatunut joukko. Prophetat puhuwat tuuleen: ei meille käy nijn pahoin, Jer. 5: 12, 13. Mutta mielehemme johdattakamme! että juuri nijn sanoit Juudalaiset wähää ennen häwitystäns, mutta koska synnin mitta täytetty oli, nijn käwi heille kuitengin pahoin. Ja jos ei Jumala luonnollisia oxia armahtanut, katso, ei hän sinuakaan armahda, Rom. 11: 21. Sentähden, Jumala ole meille armollinen! se taita wielä nytkin käydä, nijnkuin se ennen käynyt on. Jota likembänä rangaistus on, sitä häjymmäxi tulee kansa, jota enämmin heille saarnatan, sitä enämmin he sen ylönkatsowat, nijn että he käywät sitä suruttomammaxi ja sanowat: rauha, ja ei mitään hätää, wihawat kaikkia nijtä kuin Jumala tahtoo, ja lyöwät tuulehen kaikki uhkawaiset merkit, siihen asti, kuin Apost. Paawalin todistuxen jälkeen, kadotus langee äkistä heidän päällens ja hukutta heidän ennen kuin he luulewatkaan, 1 Thess. 5: 3. Auta Jiankaikkinen Jumala! eikö kuulu tämä kaikki hirmuiselda ja peljättäwäldä. Mutta sen kaiken päälle owat wedenpaisumus, Sodoma ja Je-

rusalemi selkiät todistuxet. Ja, totisesti, totisesti sanon minä teille, jos te sen uskotte eli ette, ellet te paranna teitänne, nijn te kaikki nijn hukkan tuletta, Luc. 13:3. Jesuxen Nimeen ja Jesuxen tähden: ettäkö te sijs taida nykyisten aikain merkejä duomita?

§. 17. Ah! minun Rakkani! mingätähden sijs seiso tämä syndinen Sodoma wielä nyt? Mingätähden wiwyttele Herra wielä wähäisen kadotuxen? O! ettekö te taida aikain merkeistä duomita, että Jumalalla on kaikkein suurin ja ihmedeldäwin kärsiwällisys ja pitkämielisys. Jumalan leppiäs Isän sydän on meidän kansamme kärsiwäinen, ja ei tahdo, että jongun pidäis hukkuman, waan että jokainen itsensä parannuxeen käännäis, 2 Pet. 3:9. Ah! eiköstä pidäis näidengi sanain lijkuttaman myös nijtä kaikkein kiwikowembia sydämitä. Katsos Jumala edestuopi yhdesä hänen kosto-uhkaustens kansa sen armon, että hän pyytää ylösherättä parannuxeen nijtä, joiden omatundo ei wielä ole peräti tundematoin ja paatunut. Mutta nijnkuin ei yxikän tiedä, kuinga kauwas Jumalan kärsiwällisys ulottuupi, koska nijden duomio tulee kaikkein kauheimmaxi, jotka katsowat ylön Jumalan hywyden, kärsiwällisyden ja pitkämielisyyden rikkauden, ei ajatellen että Jumalan hywyys wetää heitä parannuxeen; nijn katsokat kuinga teidän Jumalanne seisoo teidän keskellänne, ja odotta teildä, nijnkuin kootulda Kansaldans, että te joutuisimman käändymyxen kautta ennättäisitte hänen wihans. Katsokat, teidän Jesuxenne, joka on kuolemaan mennyt teidän edestänne, kolkutta tänäpänä teidän kaikkein sydämittenne päälle nijden kehoittawaisimbain neuwon-sanain kautta: Nostakat ylös päänne, kawahtakat teitänne, walwokat ja rukoilkat, että te mahdolliset olisitte nijtä kaikkia wältämän kuin tapahtuman pitää. Jos sijs, minun Rakkaat Ystäwäni, teille on täysi tosi teidän autuudenne kanssa, nijn rukoilen minä teitä teidän waiwaisen sielunne tähden ja Jumalan rak-

kau-

kauden tähden, pangat nämät Jesuxen Sanat juuri hartaasti teidän mielehenne, ja älkät nijtä enämbi kuulko paljastans nijnkuin yhtä tyhjä äändä. Ja, ah! että rukous ja kyyneleillä kastetut huokauxet woittaisit ja matkaan saattaisit edes jongun hedelmän meidän suruttoman mailmamme tykönä! Ah! että se kehoittawaisin neuwon-sana taittaisijn kaxinkertaisella hengellä ja woimalla painetta syndisten sydämihin.

1:xi. Nakkaimmat Christityt, te kuin oletta kutsutut nijn paljon siunausta perimään Jumalalda, katsokat, katsokat, ja nostakaat silmänne ylös ja tutkistelkat tarkasti tämän ajan merkejä. Eli pitäkö se wielä kauwemin kuuluman: ne owat kätketyt teidän silmäinne edestä, Luc. 19: 42. Koska siikuna puu ja kaikki muut puut puhkeewat, nijn te näette ja itse teistänne ymmärrätte, että suwi on läsnä. Koska syndi kukoista, nijn ettekö silloin taida ymmärtää, että rangaistus on myös läsnä? Näin sanoo Herra: Loppu tulee, loppu tulee: se walwoo sinua wastaan, katso se tulee. Se käy jo ylös, ja tulee nijnkuin aamu sinun päälles, sinä joka maasa asut: aika tulee, tuska päywä on juuri läsnä, ettei wuorilla pidä laulettaman. Nyt tahdon minä pian wuodatta minun hirmuisudeni sinun päälles, ja täyttä wihani sinusa, ja duomita sinun nijnkuins ansainut olet, ja anda sinulle mitä kaikkijn sinun kauhistuxiis tulee. Minun silmäni ei pidä säästämän sinua, eikä armahtaman; minä tahdon anda sinulle nijnkuins ansainut olet, ja sinun kauhistuxes pitä tuleman sinun sekaas, että teidän tietämän pitää, että minä olen Herra, joka teitä lyön. Katsos päiwä, katso se tulee, aamu tulee edes, witsa kukoistaa, ja se ylpiä wiheriöitsee. Hes. 7: 6. 10. Nostakaat, nostakaat päänne ylös suruttomuden ja synnin unesta. Eli tahdottako te paremmin, teidän köyhän sielunne kadotuxexi, pysyä nijden seasa, joiden täytyy poiskuiwa pelwon tähden ja epäilyxeen lange-

ta Jumalan hirmuisna wihan päiwänä? Johdattakat kuitengin teidän mieleenne, että tämä päiwä on tulewa teidän päällenne nijnkuin paula. Mutta koska lindu pikemmin tartuu ansaan, kuin silloin, koska hän on surutoin ja hyppelee syötin peräsä? Koska on tauti waarallisemmallans, waan silloin kuin sairas houraa ja sanoo olewans terween? O! Jumala kukistakoon sentähden kokonans sen kuoleen Christillisyden kijldo-menon! Jumala andakon meidän maltaa mieleemme, että nyt on aika unesta nosta! Rom. 13:11. O! Kuulkaat kuitengin Jesuxen harrasta kyynelden-saarnaa. Ah! syndiset, ah! sinä rakas Ruotsin Maa! jos sinäkin tiedäisit, nijns ajattelisit tosin tällä sinun ajallas, mitä sinun rauhaas sopis, Luc. 19:42. Katsokaat, katsokaat ylös katuwaisilla parannuxen silmillä tiedän Jumalanne ja Wapahtajanne tygö taiwaisa. Mengöön sijs Herran Nimeen kerran jokainen todella itse tygöns, ja ajatelkoon perähän mitä osa hänelläkin olla taita Jumalan kosto-duomioitten lähestymisesä. Älä ajattele enämbi: minä olen wiatoin, muut owat syypäät sijhen, ja tulee käändä heitäns; waan kuule mitä Jesus wastais, koska Judas sanoi: olengo minä se? sinäpä sen sanoit, Matth. 26:25. se on: juuri sinä se sama olet. Olkoon se kaukana meistä, että me meidän katumattomudemme kautta syöstäisimme meidän köyhän maamme wjelä usiambijn onnettomuuxihin; emmekö me jo kyllä monda Jumalan wihan lyömistä ole ulosseisoneet? Eikö nijtä wielä elä, jotka muistawat ruton-ajasta puhua? Eikö nijn wanhoja ole, jotka owat sodan kauhistuxet ylitse eläneet? Eikö Jumalan wihan walkia ole usein palanut Ruotsin kaupungeisa? Joko me olemma unohtaneet nijden edesmenneitten wuotten neljän, taudit ja kallit ajat? Emmäkö me ole jo kyllä waiwatut? Tahdommako me kaiketikkin, että Jumalan pitää nijn kauwan waihetteleman waiwain ja rangaistusten kansa, sijhen asti kuin hän tulee hänen wij-

mei-

meisen ja suurimman witsauxens kanssa? Nijn totta kuin Herra elää, nijn owat kaikki wälikappaleet meidän ylös auttamisexem ilman hyödytystä, ellei syndinen perin pohjin tee parannusta. Ah! että me siis aikaisin estäisimme Jumalan wihan, ennen kuin se kuuluu: En minä (enämbi) tahdo autta teitä, Duom. kitj. 10:13. Ah! Jumala tehkön tämän päiwän ilon-päiwäxi taiwasa ja ilon-päiwäxi maan päällä meidän Armollisimmalle Kuningallemme ja kaikelle Ruotsin Kansalle meidän totisen parannuxemme kautta! Jumala lisäkuttakon meitä juuri sydämellisesti, täyttämään tätä toiwotusta! O! sinä Ruotsin Jerusalem, minun weljeini ja sukulaisteni tähden toiwotan minä sinulle rauhaa! Herran meidän Jumalamme tähden tahdon minä etsiä sinun parastas; minun totisen parannuxeni kautta.

2:xi. Ettekö te myös taida aikain merkejä duomita, että nyt on aika kawahtaa itseäns. Kawahtakat teitänne, huuta teidän Jesuxen kaikkein teidän tygö tänäpänä. Kawahtakat teitänne, ettet te enämbi näildä nijn yhteisesti tawallisilda kirotuilda mailman huwituxilda, himoilda ja mailman orjudelda tulis raskautetuixi, nijn että te, Herran wihan päiwänä, rikkaan miehen kansa wajotta helwettijn. Eli ettäkö tiedä, että sodoman syndi oli hehuma ja mailman rakkaus, mutta parhaldans kuin he sildä olit raskautetut, hukutettin he tulella ja tulikiwellä Taiwasta. Kawahtakat teitänne, ettet te tulis tämän wiettelewäisen ajan pilkailda ja wäärildä prophetailda wietellyixi. Rakkaimmat! älkät jokaista hengeä uskoko, waan koetelkat Henget, jos he Jumalasta owat. 1 Joh. 4:1. Älkät uskoko nijtä petollisia ja ynseitä lohduttaita, jotka wakuuttawat, että waara on kaukana, ja määräwät kaikkinaisia turhia keinoja tutkainda wastaan sotimaan. Ah! minä muistan hämmästyxellä nijtä wäärid Christuxita ja walhen-prophetaita, wähä ennen Jerusalemin häwitystä, jotka nijn kauwan lohdutit

kan-

kansaa heidän onnettomudesans, että he ynnä kansan kanssa hukuit sijnä yhteisesä häwityxesä. Waan wältäkät senkaldaisia ja pysykäät nijden terwellisten Sanain muodosa kuin owat uskosta, rakkaudesta ja Jumalisudesta, 2 Tim. 1: 13. Kawahtakaat teitänne, ettet te koskan waella jumalattomitten neuwosa; eikä seiso synneisten tiellä, eikä istu kusa pilkajat istuwat, Psalm. 1: 1. Ei millän muotoa, waan soikoon se, Jesuxen Nimeen! kaikkein korwissa ja sydämisä, mitä Herra huuta: Paetkat heidän seastansa, ja eroittakat teitänne, ja älkät saastaisehen ruwetko, ja nijn minä korjan teitä, 2 Cor. 6: 17. Ah! Herra Jesu! Sinä annoit Juudalaisille sen neuwon että paeta; minä tahdon, Sinun armos kautta, seurata kätä neuwoa, waan muuta turwaa mihin paeta en minä löydä, kuin tämän: Tögös Jumal, Mielell surkiall, Armoi kerjämään, ꝛc. Wirs. kirj. N: 0259: 3. Ja, kawahtakat teitänne, ettei se päiwä, se suuri Jumalan koston-päiwä tulis äkistä teidän päällenne.

3: xi. Ettekö te taida aikain merkeistä duomita, että nyt on aika walwoa. Walwokat, walwokat, sanoo Jesus. Te Saarnamiehet ja Opettajat, sallikat sen halwimman teidän kanssa-weltistänne muistutta teille sitä, jonga te ennen hywin tiedätte: walwokat Jesuxen Nimehen! Te oletta maan suola: jos sijs suola tulee mauttomaxi, millä sitte suolotan? Matth. 5: 13. Te oletta pannut Israelin huoneen Wartioixi, Hesek. 33: 7. Ah! nijn ottakat sijs itsestänne waari, ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Hengi on teidän Pispoixi pannut, kaitsemaan Jumalan Seurakunda, jonga hän omalla Werellänsä ansainut on, Tek. Raam. 20: 28. Ja tosin itse se Ylimmäinen Paimen Jesus warustakon teitä kaxinkertaisella hengellä, woimalla, kiwaudella ja wijsaudella näinä murhellisna aikoina, ottaman itsestänne waari, ja opista, ja pysymän alati näisä; sillä jos te sen teette, nijn te itsenne autuaxi saatatte,

ja

ja ne jotka teitä kuulewat. 1 Tim. 4:16. Te Ruhtinat ja Esiwallan Personat, älkäät ylönkatsoko neuwon sanaa! Walwokat. Eikö Jumala ole pannut Teitä itse siahansa maan päällä. Te olette saaneet sen armon Jumalalda, että taita tehdä teidän alamaisianne onnellisixi, ja olla holhoina ja edes wastaina Jesuxen omalle Seurakunnalle. Ah! nijn walwokat. Ullwosjuurittakat kaikki jumalattomus, mutta istuttakat yxi oikia Jumalan pelko, nijn me saamme elä rauhas ja lewos, kaikesa Jumalisudesa ja kunniallisudesa, 1 Tim. 2:2. Wanhimmat ja Isännät, walwokaat. Mieleenne johdattakat, että teillä on raskas osa Sionin langeneesta muurista ylösrakenettawana yhden oikein Christillisen lasten ylöskaswattamisen ja koti-hartauden kautta. Andakaat teidän huoneenne tulla pyhixi templixi, joissa Jumala oikein tutaan ja palwellaan. Ja, teidän köyhäin lastenna tähden, laittakat nijn, ettei Herran täydyis etsiskellä Isäin pahoja tekoja lasten päälle, kolmandeen ja neljändeen polween. 2 Mos. k. 20:5. Te Christityt yhteisesti ja jokainen erityisesti, walwokat, walwokat, sillä teidän wihollisenne perkele käy ymbärins, nijnkuin kiljuwa jalopeura, ja etsi kenen hän nielis. 1 Pet. 5:8. Walwokat; sillä sydän on nijn uneljas ja mailma kaikein waarallisimmallans tällä ajalla. Walwokat; sillä ett te tiedä päiwää eikä hetkeä, jona Ihmisen Poika tulee. Matth. 25:13. Mutta sen kuin minä teille sanon, sen minä kaikille sanon: Walwokaat.

4:xi. Ettekö te myös taida aikain merkeistä duomita, että aika on rukoilla. Rukoilkaat, rukoilkaat sano Jesus, se on arwamatoin, mitä yhden wanhurskaan rukous woi paljon, koska se totinen on, Jac. 5:16. Totisesti, nijden harwain ulöswälittuin rukous, huudot meidän seasamme owat sen tehneet, että tämä syndinen sodoma wielä seisoo. Mutta Jesuxen Weren ja Kuoleman tähden, älköös

köön koskan se syngiä päiwä tulko Ruotsin maan ylitse, koska se kuluis: Jos (wielä) Moses ja Samuel seisoisit minun edesäni, niin ei minun sydämeni olis sittengään sen kansan tygö. Jer. 15: 1. Sentähden rukoilkaat, koska aika on rukoilla. Ja, minä ylösheretän kaikkia sydämitä tänäpäiwänä Jesuxen Nimeen! että sisällisillä huokauxilla syleileman Jumalan Isällistä sydändä. Joka rukoilla taitaa, hän rukoilkaan: Ijankaikkinen pitkämielinen Jumala! me hämmästymme ja pelkäämä nykyisten aikain merkeiä. Ah! älä rangaise meitä wihasas. Psalm. 6: 2. Leppein Armahtaja, anna meille armos, että aiatella sitä aikaa, jona me etsityt olemma! Laina syndisille armo totiseen käändymyxeen ja parannuxeen, ja älä salli heidän katumattomudesans hukkua. Älä pois ota sinun kyntilä jalkaas meildä. Ah! Herra! anna tämän puun wielä tämä muosi olla, niinkauwan kuin sen ymbäri kaiwetaan ja sonnitetaan, jos se sittekkin hedelmän tekis. Herra! anna Sinun Henges kertoa hänen armo, waikutuxians meidän päällemme. Herra! siuna Opettaita ja Sanankuulioita, Kuningasta ja Ulamaisia, Maata ja Waldakundaa enämmin ja enämmin. Me, me olemme raskaasti rikkoneet, mutta Herra muista Sinun suurta laupiuttas, muista meidän wiheljäisiä ja Sinun Poikas omalla Werellä kalliisti ostetuita sielujame, muista Sinun harwain uskowaisies huokauxia. Säästä meitä Herra, anna andexi kaikki synnit; anna armos tähden, Sinun waanhurskaan wihas lauhtua; sillä se sopi Sinulle, että olla hywä ja laupias, wiheljäisille syndisille.

Ja nyt, minun rakkaani! en minä enämbi woi mitään muuta, kuin ainoastans jättää teille sen Naamatun paikan perähän ajateldawaxi, kuin löytään Jer. 51: 6. ja kuuluu niinkuin seuraa: Paetkat Babelista, että jokainen pelastaiz sielunsa, ettet te hukkuis hänen pahudesansa; sillä tämä on Herran koston

kon aika, ja hän tahto hänelle maxa anſionſa jälkeen. Ja katſo! nijn otan minä tänäpänä Moſexen kanſa taiwaan ja maan todiſtajaxi, että minä panin teidän etehenne elämän ja kuoleman, ſiunauxen ja kirouxen, nijn walitkaat elämä, että te ja teidän ſiemenenne eläiſit. 5 Moſ.kirj.30:19. Tehkät nyt nijnkuin tahdotte; minä olen wapahtanut minun ſieluni. Yhtä toiwotan minä ainoaſtans: Herra tehköön hänen Armonſa ja Hengenſä kautta että kaikki Ruotſin lapſet, kaikiſa Ruotſin Kirkoiſa, tuliſit tänäpänä wäkewäſti woitetuixi käändymyxeen ja mielen muutoxeen, nijn että me, jotka nykyiſeſti, olemme alkaneet yhtä uutta kirko-wuotta, mahdaiſimme myös täſtä hetkeſtä alkaa oikein Hengelliſtä ja Taiwaalliſta menoa Hengeſä, ja edeskäſin tuta ja koetella Jumalan laupeutta! O! toiwottakaat meidän Ruotſin Jeruſalemille rauhaa: he menneſtyköön jotka ſinua rakaſtawat! Rauha olkon ſinun muureis ſiſällä, ja onni ſinun huoneiſas! Pſalm.122: 6,7. Amen! ja kaikki Kanſſa ſanokan Amen!

Herran Jeſuxen Nimeen! Amen.

Rx. Saaunat.